

Martijn Lampert.

Pessimisme bij jonge mannen en vrouwen

Maatschappelijke desillusie te midden van polarisatie

Door: Martijn Lampert

29-04-2024

Politiek en Overheid Analyse

Onderzoeksbureau Glocalities komt met een wake-up call. In de afgelopen tien jaar is internationaal een toename zichtbaar van gevoelens van hopeloosheid en maatschappelijke ontevredenheid onder zowel jonge mannen als jonge vrouwen (18 - 24 jaar). Deze toename komt ook voor onder burgers van 25 tot 34 jaar en in mindere mate onder burgers van 35 tot 54 jaar. Tegelijkertijd zijn mensen boven de 55 jaar over het algemeen hoopvoller en tevredener geworden met de samenleving. Het onderzoeksbureau biedt echter ook handelingsperspectief en komt met kansen voor een gedeelde maatschappelijke en politieke agenda.

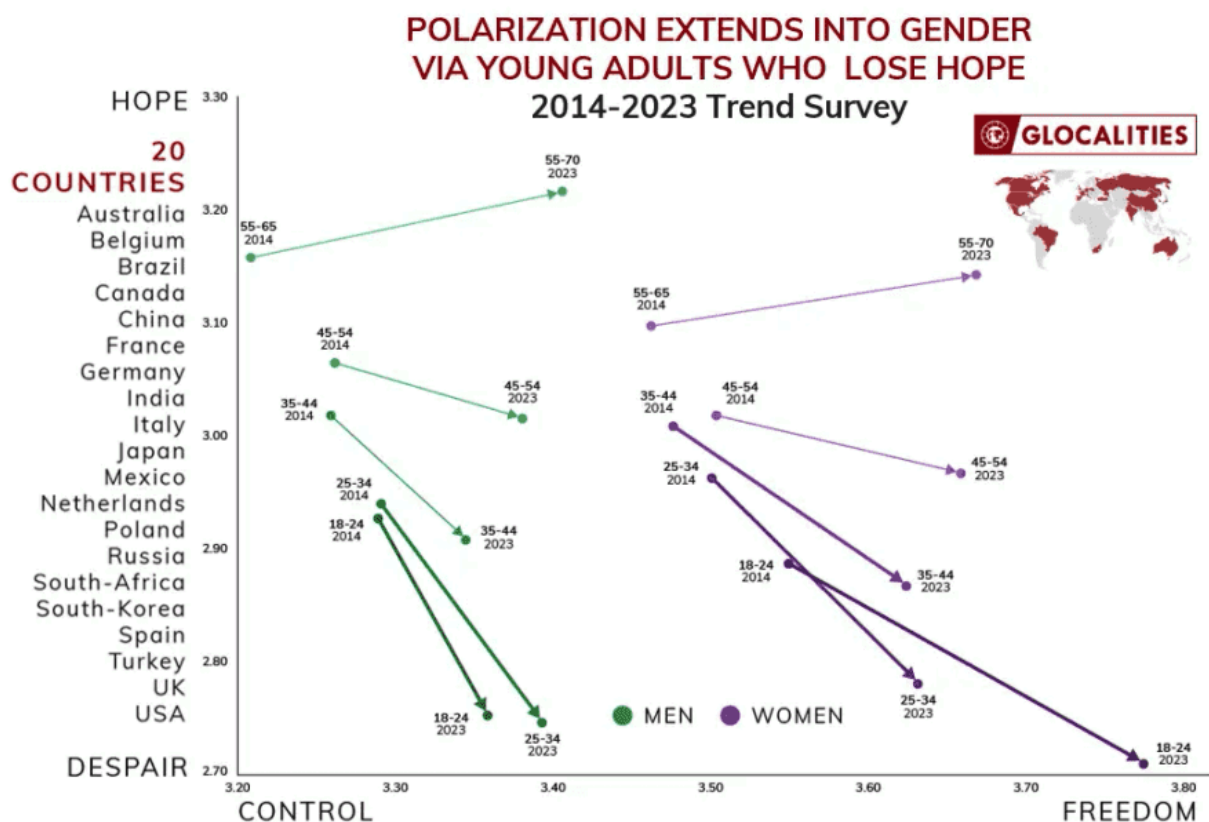

De kloof tussen leeftijdsgroepen wordt steeds groter, zo blijkt uit een longitudinale analyse van het internationale onderzoeksbureau Glocalities. Dit trendonderzoek is gebaseerd op ruim 300.000 tussen 2012 en 2023 ingevulde enquêtes in twintig landen. Het onderzoek laat ontwikkelingen in waarden en sentimenten zien onder internationale bevolkingssegmenten aan de vooravond van de verkiezingen van het Europe Parlement en de Amerikaanse presidentverkiezingen.

In de afgelopen tien jaar is een groeiende kloof ontstaan tussen jonge mannen en jonge vrouwen (18 - 24). De laatste groep heeft in het afgelopen decennium hun omarming van liberale en anti-patriarchale waarden aanzienlijk versterkt. Jonge mannen zijn in deze trend steeds meer achterop geraakt. Gezien de trends (zie grafiek) zijn jonge vrouwen wereldwijd naar verwachting de meest liberale bevolkingsgroep in de recente geschiedenis.

Waardenindicatoren

Glocalities meet de internationale trends met behulp van een onderliggende ‘Control – Freedom’ dimensie gebaseerd op waardenindicatoren betrekking hebbend op steun voor het patriarchaat versus steun voor emancipatoire waarden. Daaronder ‘genderrolflexibiliteit’, het homohuwelijk en het samenwonen van ongehuwde paren. Enkele jaren geleden heeft Glocalities deze dimensie onderzocht in samenwerking met professor Ronald Inglehart, grondlegger van het World Values Survey.*

Based on 315,808 completed surveys around the world between 2014 and 2023
Download the report at <https://glocalities.com/reports/trend-report-polarization>

Mannen ouder dan 55 jaar waren in 2014 internationaal gezien de meest conservatieve bevolkingsgroep terwijl jonge mannen (18 - 24 jaar) destijds aanzienlijk liberaler waren. Uit ons onderzoek blijkt dat jonge mannen tien jaar later juist minder liberaal zijn geworden dan oudere mannen. Ondanks de doorgaande progressie is de vooruitgang van jonge mannen in de afgelopen tien jaar qua liberale waarden de langzaamste geweest in vergelijking tot alle andere bevolkingsgroepen uit het onderzoek.

Handelingsperspectieven

De resultaten van het onderzoek zijn van belang voor een beter begrip van de grote uitdagingen waar de jongere en oudere generaties, beleidsmakers en politieke leiders wereldwijd voor staan. Ook wijst het onderzoek op handelingsperspectieven voor een betere aansluiting bij diepere waarden en drijfveren van middengroepen en biedt het een beproefde methode om nieuwe coalities te bouwen. Het onderzoek laat de noodzaak en kansen zien voor een gedeelde maatschappelijke en politieke agenda gericht op het floreren van jongere generaties.

Bij jonge mannen vindt radicaal rechts steeds meer aansluiting. Nu politieke polarisatie zich steeds meer uitbreidt naar gender, te midden van een groeiende desillusie, heeft dit gevolgen voor verkiezingen wereldwijd. Gevoelens van hopeloosheid, maatschappelijke desillusie en rebellie tegen kosmopolitische waarden verklaren deels de opkomst van radicaal rechtse anti-establishment partijen. Nu jonge mannen stagneren in hun voortgang naar liberale waarden, vindt radicaal rechts in veel landen meer weerklank bij gedesillusioneerde, conservatieve segmenten onder hen.

Gevolgen voor verkiezingen

Als beleidsprioriteiten en campagne strategieën onveranderd blijven, zullen de trends waarschijnlijk verdere gevolgen hebben voor de Europese verkiezingen in juni, de Amerikaanse presidentsverkiezingen in november en meer verkiezingen die volgen. Het onderzoeksrapport biedt handelingsperspectieven en gaat onder meer in op onderliggende oorzaken en implicaties van de internationale trends en kansen voor (jonge) rolmodellen in de breedte van het politieke spectrum. Daarnaast bevat het rapport cases over trends in Europa en de VS alsook zicht op verhaallijnen die juist meer of minder weerklank vinden bij jonge mannen in Europa die radicaal rechts stemmen.

Glocalities, een internationaal zusterbedrijf van marktonderzoeksbureau Motivaction, doet sinds 2012 survey-onderzoek naar waarden, cultuurverschillen, idealen, duurzaamheid, maatschappelijke issues, geefgedrag, consumentengedrag en communicatie. De surveys worden online uitgevoerd met behulp van quota voor leeftijd, opleiding, geslacht en regio. Het onderzoeksprogramma bestrijkt 63 landen.

Effectievere communicatie

De inzichten worden gebruikt door NGO's, bedrijven, denktanks en overheden voor strategische beleidsvorming, een beter begrip van burgers en hun drijfveren en mogelijkheden voor effectievere communicatie. Het onderzoek is naar buiten gebracht in samenwerking met de internationale nieuwsdienst Reuters om de resultaten onder de aandacht te brengen van een groot en divers internationaal publiek.

*

<https://glocalities.com/news/lampert-and-inglehart-present-paper-on-authoritarians-and-postmaterialists-at-wapor-conference>

Martijn Lampert is research director bij Glocalities.

Voor het onderzoeksrapport zie:

<https://glocalities.com/reports/trend-report-polarization>